

Међународни савез геометара и 4.ти међународни Конгрес геометара у Цириху.

(Превод чланка Н. Blumenberga, Hannover, из 47. и 48. свеске Allgemeine Vermessungsnachrichten.)

Хисториски постанак међународног савеза геометара.

За време светске изложбе у Паризу год. 1878. био је сазван међународниј скуп геометара по иницијативи француског геометарског удружења, Comité central des Géomètres de France. Тада је од 18. до 20. јула 1878. одржан први међународни конгрес геометара у Паризу. Присуствовао је 41 делегат и то из Француске 16, Енглеске 4, Немачке 2, Белгије 11, Швајцарске 6, а Италије и Шпаније по 1. Укупни број свих учесника био је око 80 лица. За претседника био је изабран Е. Lefèvre de Sacy, expert-estimateur, претседник француског удружења, коме су придељена још 3 члана претседништва. Овај је одбор појачан са још по једним заступником присутних држава. За Немачку је изабран професор Јордан. Већања конгреса кретала су се у првој линији око дизања образовања геометара пре праксе и у пракси, те око уређења једнообразног земљаринског катастра у појединим земљама. За време зборована уследила је посета изложбе, на којој су приказана два тахиметриска инструмента, које је конструисао француски члан конгреса Sanguet. Даља изградња међународног савеза геометара замишљана је тако, да се оснује у свакој земљи централни комитет, који би слао по 3 члана у интернационални комитет. Затим је требао да се у свакој земљи оснује стручни часопис, који би стајао у ужој вези са листом Journal des Géomètres. Већ за годину 1880 био је предвиђен идући конгрес, на којем је требало опет да се расправља о обим следећим питањима: 1.) стварање геометарског сталежа у свакој земљи, који ће бити снабдевен уредном геометарском дипломом и 2.) стварање једнообразне подлоге за уређени земљарински катастар у свакој држави. Претседнику се чинило да је број пријављених учесника за пројектовани конгрес премален, и тако је изостао овај састанак. То је био и крај претходних настојања. Тек год. 1910. дала је светска изложба у Бриселу повода, да се сазове други међународни конгрес геометара. Образован је одбор, који је сазвао национални и интернационални конгрес за 6. до 10. августа 1910. и то у име Савезног белгиског удружења геометара. Претседник је био Белгијанац Реселбогн.

(Brüssel). Званично су биле заступане државе: Данска, Енглеска, Француска, Холандија, Италија, Немачка, Аустрија, Русија, Шведска и Финска. Други међународни конгрес геометара стајао је под вођством Белгијанца Франка (Antwerpen), који је био претседник интернационалне комисије. Ова је комисија требала да има исте задаће као и у год. 1878. Њу је образовао конгресни одбор, који је био појачан странцима који су суделовали на конгресу. Сада је изгледало, да је добивен основ за међународну везу геометара, код чега је најживљије учествовао Француз Sanguet. Али је рат начинио крај свима тима настојањима. После свршетка рата прихватили су Белгијанци поновно мисао, да се ипак настави започети посао и приведе сретном окончању.

Пријатељско саобраћање француских и енглеских група обновило се код разних пригода, а слично је било и с Белгијанцима. Нарочито је суделовао на оснивању међународног савеза уредник листа „Journal des Géomètres et Experts Français“ R. Danger уз припомоћ претседника француског удружења геометара, Peltiera.

Први је ставио у свом листу почетком 1926. год. заједно са Белгијанцем Roucsynskim предлог, да се оснује међународни савез геометарских удружења Француске и Белгије. То је био предлог правила, која су доцније ступила на снагу.

Позиву су се одазвала удружења: Association des Géomètres-Experts de Belgique, The Surveyors Institution (Енглеска), Union des Géomètres et Experts Français, Vereeniging voor Kadaster en Landmeetkunde (Холандија) и Швајцарско удружење геометара, те су донели дне 27. јануара 1926. у Паризу следећу одлуку: Скуп међународних геометарских заступника држан дне 27-1-1926. у Hotel des Sociétés Savantes у Паризу решио је следећи одлуке међународних конгреса геометара год. 1878. у Паризу и год. 1910 у Бриселу, да трајно овековечи Међународно удружење геометара. Даље је решио, да разашаље позив за приступање свима удружењима геометара целог света и да им достави пројекат правила.

Дне 27. јуна 1927. одржан је састанак Сталне међународне комисије у Паризу, на којему су учествовали заступници 10 земаља наиме, Белгије, Енглеске, Француске, Југославије, Литве, Холандије, Пољске, Шпаније, Чехословачке и Швајцарске, који су претстављали округло 4.400 чланова.

У време од 15. до 18. октобра 1926. одржан је 3. међународни геометарски конгрес у Паризу под претседништвом Белгијанца Roupsynskoga, на који је дошло 300 учесника из 23 државе и то: Белгије, Данске, Немачке, Француске, Вел. Британије, Италије, Југославије, Литве, Луксембурга, Мадагаскара, Холандије, Аустрије, Пољске, Русије, Шведске, Швајцарске, Шпаније, Јужне Африке, Сирије, Чехословачке, Туниса, Мађарске и Сједињених држава Северне Америке. Пошто је према Правилима дотадањи претседник морао положити своју част, изабран је на његово место Француз Јаге. Првому је понуђено из благодарности место почаснога председника Међународнога савеза геометара. Као место идућега зборавања 4. конгреса одређен је Цирих, а припремни радови поверени у руке Швајцарскога геометарскога удружења.

Тако је дошло до 4. међународнога конгреса геометара у Цириху, на којем је изабран за претседника Међународнога савеза геометара градски геометар Bertschmann (Zürich).

Сврха и циљ Међународног савеза геометара.

Треба да се уједине сви земљомери, геометри свих земаља, да унапређују своје личне сталешке и стручне интересе и да дође до ужих додира међу њиховим стручним удружењима. Имају се унапређивати студији и проналасци корисни за премеравање, а исто тако и стручно образовање геометара.

Подобан је да ступи у Савез онај, који врши главно занимање као геометар, или било како да се зове у својој земљи, и који одговара следећој дефиницији: „Геометар је онај, који тачно одређује положај земљишнога власништва, и који се бави топографијом, нивелисањем, снимањем зграда и мелиорацијама земљишта; једном речи: ко се бави са свима питањима, која се односе на идентификовање, премер, процену, одржавање земљишнога поседа, као и на проблеме и знаности техничке, јуристичке и економске природе, која су с тим стварима у вези.“

Природно је, да носиоци Савеза имају бити у првом реду стручна удружења појединих држава, у којима су индивидуална лица зачлањена као геометри.

Уписнина за савезно удружење износи 500 швајцарских франака, чланарина 50 шв. франака пута 0·15 за свако удружено лице, до највишега укупнога износа 500 шв. франака.

Састав Међународнога савеза геомѐтара и његове приредбе.

Савез сачињавају стручна удружења појединих држава. Досада му је приступило 14 држава и то: Белгија, Данска, Енглеска, Француска, Италија, Југославија, Литва, Холандија, Пољска, Румунска, Шведска, Швајцарска, Чехословачка са округло 7000 чланова. Свака држава шаље 1—5 заступника и савезну управу, али има само *један глас*. Ова управа Савеза чини Међународну сталну комисију. У ту комисију бира свако зачлањено удружење два потпретседника и једнога помоћника генералног секретара. Сем тога даје оно земаљско удружење, где се је одржао задњи конгрес, претседника Савеза, његовога заменика, и генералнога секретара. Задатак је сталне комисије да води послове Савеза и управу финансија, да припрема седнице, одржавање конгреса, саставља протоколе, изводи одлуке, подноси годишње извештаје и т. д.

Највећа приредба Међународног савеза геометара је међународни геометарски конгрес, који се одржава сваке четврте године. Сем тога се држе седнице савезне управе и сталне комисије. За расправу нарочитих питања могу се саставити специјални одбори. Уз то су предвиђена предавања, научна путовања и стручне изложбе. Од публикација ваља истаћи годишњи извештај.

Досада су одржани следећи конгреси: 1.) 18.—20. јули 1878. у Паризу; 2.) 6.—10. август 1910. у Бриселу; 3.) 15.—18. октобар 1926. у Паризу; 4.) 10.—14. септембар 1930. у Цириху.

Претседништво је било овакво: а) од првога парискога конгреса год. 1878. био је претседник Француз Lefèvre de Sacy; б.) од конгреса у Brüsselu год. 1910. до парискога конгреса 1926. год. био је претседник Савеза Белгијанац Roupsynski; конгрес у Brüsselu водио је Frank (Antwerpen); с.) од парискога конгреса 1926. до конгреса у Zürichu 1930. год. био је претседник Савеза Француз Jarre, Butault генерални секретар; париски је конгрес водио Peltier; д) од Конгреса у Zürichu 1930 до идућега конгреса је претседник Савеза Швајцарац Bertschmanu (Zürich), а Allenspach генерални секретар. Они су и руководили конгресом у Zürichu.

4. међународни конгрес геомѐтара у Цириху.

I. комисија: Изједначење стручних конвенција (претседник професор Андоновић, Београд). Предлози I. комисије:

По саслушању извештаја г. Ганца (Швајцарска) и мишљења претставника разних држава решила је I. комисија, да поднесе конгресу следеће жеље:

1.) Конгрес од 1926. год. изразио је жељу да се именује нарочита комисија за студије питања конвенционалних знакова за планове и карте. Конгрес од 1930. моли стални одбор, да оживотворење жеља конгреса из 1926. год. сматра својом дужношћу.

2.) Четврти међународни конгрес геометара увиђа тешкоће, које има увођење једнообразних ознака за геодетске појмове и мере на интернационалном терену. Пожељно је, да се дође до једнога речника, који би садржавао у разним језицима тачне ознаке као и оне, које су у земљама уобичајене. Моли се стални одбор, да питању поклони своју пуну пажњу, и да предузме потребне мере било властитим сретствима или у сарадњи са односним органима Интернационалнога друштва за фотограметрију и Интернационалне уније за геодезију и геофизику.

3.) Обзиром на готово непробродиве тешкоће, које се јављају приликом конгреса услед разних језика, моли се стални одбор, да се позабави питањем примене једнога интернационалнога помоћнога језика (нпр. есперанта) и да тако олакша послове конгреса.

II. комисија: методе рада и инструменти за премеравање.

IIa. методе премера, инструменти, израда планова и умножавање (Претседник: професор Petrik, Праг)

IIб.) Метода поларних координата помоћу оптичкога мерења дужина. (Претседник: J. M. H. Heines, Hertogenbosch, Холандија).

II ц. Фотограметрија и топографија. (Претседник: Ludvig Schmidt, Kopenhagen, Данска).

За расправљања били су предложени следећи извештаји:

1. R. Danger. Pariz: Mesure rapide de précision.

2. Dr. Rysavy, Prag: Adaption du nouveau réseau trigonométrique á l'ancien.

3. Prof. Dipperink. Holland: Genaue Zugmessung mit optischer Längenmessung nach dem Doppelbildverfahren.

4. Ing. S. Klusniak. Warschau: La technique de la structure agraire en Pologne. Travaux géodésiques exécutés par les offices d'Etat polonais. Le Cadastre foncier en Pologne.

4a. Ing. Stefanescu, Bukarest: Exposé sur la methode de lever les plaies en Roumanie.

5. Ing. Ciurileanu, Bukarest: Mémoire sur l'association générale des topomètres de Roumanie.

6. Danger. Paris: Mensurations sportatives.

7. Härry, Bern; Verfahren in Planherstellung und Vervielfältigung.

8. Lang. Schweiz: Entwicklung des Polarkoordinatographen.

9. Bosshardt. Schweiz: Die Doppelbild-Distanzmessung, ihre Anwendungsmöglichkeiten und wirtschaftlichen Vorteile.

10. Gruber. Bern: Die Anwendung der Doppelbild-Distanzmessung in der Stadtvermessung Bern.

11. Professor v. Gruber, Jena: Ueber die Ausgleichung von luftbildtopographischen Arbeiten in den einzelnen Ländern.

12. Professor Tichy, Brünn: Ueber die photogrammetrischen Arbeiten für Katasteraufnahmen.

Предлози II комисије.

1.) Четврти међународни конгрес геометара констатије, да новије направе на геодетском инструментима као нпр. сочиво са унутрашњим фокусирањем, призме за либеле, оптички микрометар, ваљковита лежишта осовина и лежишта на куглама, оптичко сједињење слика места разних читања на круговима у једном окулару, повећавају тачност, поузданост и брзину геометровог рада. Обзиром на што економније извођење радова премера поздравља и признаје конгрес резултате, које је на том пољу постигла индустрија инструмената.

2.) Четврти међународни конгрес геометара препоручује, да се поставе степени тачности за нова катастарска премеравања (власнички или јавни катастар) према господарском значењу подручја, које се премерава.

3.) Четврти међународни конгрес геометара препоручује да се државна премеравања не изводе само за најближу примену, већ да се у интересу народнога газдинства предузму са незнатним повећањем трошкова даље израде на делу премера, у колико то може послужити даљим потребама односне земље (нпр. одређивање висина полигових тачака).

4.) Четврти међународни конгрес геометара препоручује сталном комитету савеза, да изволи проучити питање, да ли се може за разне операције премера утврдити најсходнији

начин рачуна изравњања (нпр. за нивелман, триангулацију, полигонометрију, снимање детаља разним методама итд.)

5.) Метода поларних координата са оптичким мерењем дужина у главном је подигла тачност радова у поређењу са ранијим методама, а трошкове смањила.

Инструменти су толико усавршени, а метода тако далеко развијена, да се може постићи довољна тачност и за терене за већом вредношћу тла.

Метода поларних координата је у главном економичнија. Комбиновање поларне и ортогоналне методе мора се употребити према локалним приликама; одлучна је економска страна.

Заједничка примена обију метода могућа је и у варошима, а пракса показује, да се и овде може ићи врло далеко са методом поларних координата.

Одржавању не чини поларна метода у главном никаквих сметња у поређењу са ортогоналном методом, где чак нису искључена ни одржавања оних подручја, која су снимљена ортогонално.

6.) Четврти међународни конгрес геометара констатује, да су постигнута велика напредовања директног и индиректног строго прецизног мерења дужина, те препоручује употребу полигоних влакова са дугим странама за згушћивање геодетске подлоге подручја за премеравање.

7.) Где тражена тачност и вредност земљишта дозвољавају, препоручује се за прегледне планове (господарске карте) и катастарска снимања употреба фотограметрије, ако је важно, да се брзо сврше.

8. Препоручује се, да нови премери, катастарски планови или њихова смањења који су рађени на заједничком и добром геодетском основу за целу државу, буду свабдевени изохипсама, да би се на тај начин постигао основ за топографску претставу земље.

9.) Четврти међународни конгрес геодета сматра металне плоче (нпр. алуминијске плоче превучене с обе стране цртаћом артијом) као подесан материјал за планове и препоручује њихову употребу у свима случајевима, где треба да тачност планова траје дуговремено.

10.) Међународно удружење геометара нека се споразуме са међународним удружењем „атлетских спортова“, да постави норме за спортска мерења.

III. Комисија: Законске подлоге и стручно образовање.

III-а. Законске основе. (Претседник: пуковник L. Surmack, Варшава). Овде су били поднети реферати Dr: Hegga (Lausanne) и Choјніскога (Пољска).

Предлози III-а комисије.

1.) Да би се боље очувао земљишни посед и с њим везана права, нужна је правна подлога, која обухвата геомтарска премеравања и земљишне књиге.

2.) Одржавање парцеларног премера као техничког основа земљишних књига, не сме се обзиром на њихово привредно чување занемарити.

3.) Ван дискусије је, да државе створе законске подлоге, које ће штитити геомтарску диплому, и да премеравања земљишта поверавају само поседницима таквих диплома.

4.) Конгрес поново констатује велику важност, да геомтарски сталез буде правно организован за своју привредну делатност, и препоручује, да се то питање проучи на основу, који имају лекарске и адвокатске организације.

5.) Стални одбор Међународнога Савеза геометара се позива, да створи у споразуму са Институтом за душевну сарадњу савеза народа обавештајну и научну саветодавну канцеларију за послове катастра, која би имала следеће задатке:

а.) Прикупљање правних подлога, које се односе на земљишне књиге.

б.) Упрошћавање и усавршавање поступака премеравања као и справа за премеравање с обзиром на то, да се побољшају услови геомтарског рада и да се смање трошкови одржавања земљишна књига.

с.) Давање обавештења о свима текућим, економским и социјалним питањима, која су у вези са земљишним књигама и правима на земљишту.

III б) Стручно образовање (Претседник: саветник Mermoud, L'Isle, Швајцарска). Реферате су поднели: 1. Румунска: G. Antrais; 2. Француска: G. Dauger; 3. Швајцарска: G. Schärfer; 4. Швајцарска: G. Mermoud.

По том је реферисао француски делегат G. Guillaume о делатности геометара и помоћнога особља у Елзасу. Учесник конгреса г. натсаветник Краске, Берлин, информисао је о приликама у Немачкој.

Предлози III. б. комисије.

Кандидат за звање геометара, које је дефинисано у чл. 3. савезних статута, мора имати испит зрелости, пре него ступи на више техничке студије. Ове треба апсолвирати на вишим техничким школама или универзитетима.

Трајање студија на вишим техничким школама мора бити најмање 2 године. Они обухватају правне науке, изградњу ва-роши и бројне практичне вежбе.

Пре полагања завршног испита мора кандидат апсолвирати праксу под руковотством дипломираног делујућег геометра; ова пракса не сме да буде мања од 2 године.

III ц. Стручна штампа. (Претседник: геометар Ezio Fanti, Bologna, Италија). Овој су комисији поднети реферати: Sorrowski (Пољска), Schmid (земаљски инспектор у Копенхагену), Dr. Ing. Fluck (Lausanne), Blumenberg (Hannover), Trioli (Трст), Danger (Париз) и пољско удружење.

Предлози комисије III. ц.

Пошто је известилац дао кратки приказ предложених реферата, формулисани су следећи предлози:

1.) да претседник интернационалног савеза даје обавештења помоћу четвртогодишњег циркулара;

2.) да редактори стручних часописа, које одређује поједино удружење, буду званични кореспонденти Међународнога савеза геометара, и да преузму задаћу, да публикују извештаје савеза. Кореспонденти се могу изабрати и у оним земљама, где локална организација још није постала члан савеза;

3.) да националне делегације створе уз помоћ споменутих званичних дописника у свакој земљи установу, која ће бити дужна: а) да састави списак јавних и приватних институција, које су важне за науку, образовање послова, а које би могле да интересују професоре, студенте и стручњаке у пракси.

б) да сарађују код израде програма за допунске курсеве, да израђују прописе о практичној делатности, и да подупиру измену стручних лица у иностранству;

4.) да међународни савез за време трогодишњих интервала конгреса одреди три државе, које би биле приправне да преузму организацију научнога путовања у сврху посете званичних и карактеристичних установа њихових држава;

5.) да међународни савез проучи све могућности, како би дошао у везу са међународном штампом или библиографијом;

6.) да међународни савез предузме кораке, како би добио сталну помоћ Института за душевну сарадњу савеза народа.

IV. Комисија. Геометар и земљишни посед. (Претседник E. Body, Белгија). Овде су поднели реферате Heines (Холандија), Forni, Bellinzona (Швајцарска), Stefanescu, Гупа (Румунија), и један белгијски реферат.

Предлози IV. Комисије.

Узимајући у обзир важност и разноликост задатака земљишнокњижних геометара, које се односе на сва питања земљишнога поседа, ставља IV. Комисија следеће жеље:

1.) У општем привредном интересу као и за сигурност земљишнога поседа тражи се усавршење техничке наставе и проширење наставнога програма код добивања геометарске дипломе. Практично образовање геометра има бити зајемчено облигатним временом учења.

2.) Утврђивање граница, омеђавање и премер свакога земљишнога власништва сме се поверити само земљишнокњижним геометрима.

3.) Има важити као обавезно да свакој промени поседа буде приложен план, који је израдио земљишнокњижни геометар.

4.) Имају се обновити жеље парискога конгреса из 1926. год., које се односе на оснивање централне комисије за проучавање, како би се привело у дело, да све земље имају једнообразни Земљарински катастар и земљишне књиге.

По овим разматрањима сматра IV. комисија за нужно, да се што пре поставе чланови и известиоци централне комисије. Владе свих држава, које су заступане на данашњем конгресу, требале би да одреде службенога изасланика, који би суделовао у раду ове комисије.

V. Комисија: Комасације и мелиорације. (Претседник: Wooten C. S., заступник Surveyor Institution, Енглеска).

Стигле су 4 писмене радње енглеских удружења као реферати:

1, Suggestions for the Economical Management of Residential and Agricultur Estates.

2. Some Details of Building Estate Management.
3. Canberra. Its Land Tenure and Land Values.
4. Arterial Roands as affecting Property Owners.

Даље су дали реферате: Bagger, Jörgensen (Шведска) и Baltensperger (Швајцарска) о сређивању поседа и комасацијама. Директор Sitz (Strassburg i. Els.) информисао је о мелиорацијама, а Kult. Ing Wey (Швајцарска) о комасацијама.

Предлози комисије: Нема се предузимати премер ни обнова катастра, док нису испитане могућности за мелиорацију земљишта, и док нису дате законске подлоге, да се противничка мањина може на то присилити.

VI. Комисија: Варошки планови и урбанизам (Претседник: Raymond Danger, Paris). Ту су поднели реферате геометар Baumgartner (Küsnacht), виши инжињер Slawik (Breslau) и геометар Penati (Milano).

Поучно предавање вишега инжињера Slawika бави се у првом реду одређивањем појма речи урбанизам (Landesplanung, Regional Planing). Схватања су различита, али се увек код тога ради о уређењу односа између индустрије, рударства, грађења станова, саобраћаја, хигијене и заштите природе. Предавач је дао опширне примере.

Предлози VI. Комисије.

VI. Комисија је завршила своја расправљања са 5 жеља, које имам част, да вам са њиховим изводима предложим за пријем.

Пошто размотримо растуће укрштавање и овисност истакнутих проблема, који се баве изградњом и ширењем модерних градова; пошто даље уважимо, да од 3 најважнија техничара (геометар, архитекта, инжињер), који треба да по дужности сарађују код ових проучавања, запада најважнији део геометра, и да слетствено тому треба, да је он „пословођа“, а не архитекта, тј. да он даје смер обојици других техничара; затим кад уважимо, да му је овај надзор код састављања варошких планова већ у старини припадао и да је то вотство у многим земљама, напосе у Немачкој, изгубио у корист архитекте тек пред релативно кратко време; даље, имајући у виду: да је од великог интереса за престиж звања, да геометар опет заузме први ранг у управи града и земље, који је изгубио; и коначно, увиђајући: да он може то место опет заузети, ако учини оно, што је архитекта пред неколико година учи-

нио, тј.: да посвети више пажње студији проблема изградње градова и да са пуним осведочењем своје важности и овога места кроз своје способности привуче пажњу јавне управе своје земље, стављамо следеће жеље:

1. *Жеља* (коју треба доставити комисији за наставу): да техничке школе, на којима се образују геометри, уступе што више места у наставном програму оним струкама, које служе као основ за нужно познавање модерне изградње градова;

2. *Жеља*: да национална геометарска удружења интервенишу и дају мишљења код израђивања закона и правилника, који се односе на урбанизам;

3. *Жеља*: да национална удружења предузму потребне мере, како би геометри и инжињери били звани у разне грађевне комисије под истим условима као и архитекте и варошки грађевински конкуренти;

4. *Жеља*: да код јавних лицитација буду геометри и инжињери у жириу заступани у једнаком размеру као и архитекте, да би се тако више водило рачуна о данашњим техничким и финансијским могућностима пројеката, него о елганцији појаве;

5. *Жеља*: коначно, пошто је абнормални развој модерних градова на рачун села доиста једна социјална опасност, да је урбанизација малих пољопривредних насеља можда једно од најважнијих сретстава за сузбијање тога бекства са земље.

Комисија изриче жељу, да се геометар са овим важним социјалним задацима саживи, за што је нарочито предиспозован по свом положају; да националне организације скрећу пажњу својих чланова на ове задатке, како би техничке школе крај изградње градова уважиле у своме програму и проблеме пољопривреде.

Из предњег чланка могу читаоци „Геометарског гласника“ добити слику о раду конгреса. За познавање организације Међународнога савеза геометара и самога Конгреса наводимо следеће податке и чињенице:

На 4 међународном конгресу геометара у Цириху биле су заступане ове државе: Савезне државе Северне Америке, Белгија, Чиле, Кина, Куба, Данска, Немачка, Енглеска, Југославија, Естонија, Француска, Грчка, Гватемала, Холандија, Јапан, Италија, Канада, Летонија, Литва, Луксембург, Малајске државе, Мексико, Норвешка, Аустрија, Пољска, Румунија,

Шведска, Швајцарска, Чехословачка, Турска, Мађарска и Венецуела. Било је више него 550 учесника, док је на ранијем (паришком) суделовало око 300. Почасни претседник био је г. Häberlin, шеф швајцарскога савезнога департмана правде и полиције. Вотство Конгреса било је у рукама швајцарскога конгреснога одбора, којему је претседник г. Bertschmann, гратски геометар из Цириха, а генерални секретар г. Allenspach. Они су у реченим функцијама изабрани и у Главну управу међународнога савеза геометара, док је за благајника изабран г. Kübler из Берна.

Утврђено је, да се идући међународни конгрес геометара одржи 1934. год. Место конгреса још није одређено, али су већ стигле понуде од Италије, Енглеске, Пољске и Чехословачке. Претседништво конгреса преузело је швајцарско Удружење геометара.

Питања из Закона о земљишним књигама

Доношењем закона о земљишним књигама употпуњена је сврха катастарскога премера, како ју је предвидео већ 1928 год. закон о катастру земљишта.

Рад геометара даје основ за оснивање земљишних књига, а исто тако суделују геометри код њиховога одржавања. Институцијом земљишних књига постају стварна права на непокретностима евидентна, што повећава вредност и кредит земљишта. Као директни или индиректни сарадници код овога важнога државнога посла морају геометри добро познавати прописе и примену речених закона. Наш часопис требао би да посвети много пажње овој институцији.

За сада доносимо само најглавније одредбе закона о форми питања и одговора, и то оне које су геометрима најпотребније.

Пошто се на геометарским школама, основанима после рата, до сада није предавало о земљишним књигама, док су с друге стране оне предмет државнога испита и испита за цивилне геометре, имао би овај чланак да послужи нашим најмлађима за прво упознавање.

1) Који закони о земљишним књигама важе за целу државну територију?

Закон о земљишним књигама од 18. маја 1930. и Закон о унутрашњем уређењу, оснивању и исправљању земљишних књига од 18. маја 1930. Оба су закона публиковани у Службеним новинама од 1. јула 1930. Први закон ступио је на снагу даном обнародовања, а обавезну снагу добија у оним правним подручјима, у којима већ постоје земљишне књиге, по протеку шест месеци од дана обнародовања (дакле 1. јануара 1931.). У колико буду земљишне или рудничке књиге на ново основане према наређењима Закона о унутрашњем уређењу, оснивању и исправљању земљишних књига, овај закон почиње важити у погледу сваке поједине новоосноване земљишне или рудничке књиге даном отварању дотичне књиге.

Закон о унутрашњем уређењу, оснивању и исправљању земљишних књига добија обавезну снагу у оним правним подручјима, у којима још нема земљишних књига, по протеку 15 дана од дана обнародовања (т. ј. 16. јула 1930.), а у осталим правним подручјима по протеку шест месеци после обнародовања (т. ј. 1. јануара.)

2) *Из чега састоји земљишна књига?*

Земљишна књига састоји из главне књиге и збирке исправа.

3) *Да ли је збирка катастарских планова саставни део земљишне књиге? Чему служи?*

Није. Збирка катастарских планова служи само за оријентацију о положају и облику земљишта. (Према томе планови не гарантују за мере дужина и површина.)

4) *Из чега састоји главна књига?*

Главну књигу сачињавају земљишно-књижни улошци. Земљишнокњижни улошци, који обухватају земљишта једне катастарске општине, чине скупа једну главну књигу.

5) *Чему служе земљишнокњижни уложци?*

Земљишнокњижни улошци служе за уписивање:

- 1) земљишнокњижних тела и промена на њима;
- 2) стварних права, која се односе на земљишнокњижна тела, и промена тих права.

6) *Шта су земљишнокњижна тела?*

Земљишнокњижно тело може се састојати из једнога или више земљишта. Земљишта у смислу закона су делови површине земље, који су у катастру земљишта означени посебним бројевима (катастарске парцеле).

Више земљишта, која припадају једном истом власнику, могу се спојити у једно земљишнокњижно тело само онда ако ова земљишта нису различно оптерећена, и ако у погледу ограничења власништва нема никакве разлике, или ако буду при спајању уклоњене све пререке, које спајању сметају.

7) *Из којих листова састоји земљишнокњижни уложак?*

Сваки земљишнокњижни уложак састоји се а) из пописног листа (поседовнице), б) власничког листа и в) теретног листа.

За земљишнокњижна тела, која су у савласништву, могу се у погледу појединих делова савласништва отворити одвојени власнички и теретни листови, ако би тиме преглед био олакшан.

8) *Шта се уписује у пописни лист (поседовницу)?*

У пописном листу навешће се сви саставни делови земљишнокњижног тела као и она стварна права, која су скопчана са власништвом земљишнокњижног тела или једног његовог дела. Овамо спадају и обрти, нарочито скопчани са власништвом земљишнокњижног тела (радицирани обрти). Осим тога навешће се све промене које се односе на саставне делове земљишнокњижног тела као и увођење поступака услед којих такве промене могу наступити.

1) Ознаке саставних делова земљишнокњижног тела морају се слагати с ознакама у катастру и катастарским плановима, а особито морају бити наведени бројеви парцела, њихова површина према катастру као и ознаке културе.

(2) Ако је које земљишнокњижно тело опште познато под извесним називом, ставиће се тај назив у натпис пописног листа.

(3) Ако је земљишнокњижно тело предметом правног одношаја, који се разликује од потпуног власништва, онда се мора и то у натпису видљивим учинити.

(4) Ограничења, терети и обавезности, који су засновани на јавноправним прописима и који дејствују, без обзира да ли су уписани у земљишној књизи или не, против сваког власника, учиниће се видљивим у пописном листу, ако је уписивање у јавну књигу изрично прописано.

Свака промена садржине пописног листа, која настане услед уписа на другом којем листу, мора се по службеној дужности видљивом учинити на пописном листу.

Кад буде која земљишна служност уписана у улошку служећег добра, мора се то, као и свака промена таквог уписа, једновремено по службеној дужности учинити видљивим у пописном листу повласног земљишта.

9) *Да ли се површине парцела увек уписују у пописни лист?*

У оним правним подручјима, у којима се мера површине по досадањим прописима није уписивала, ово се уписивање у постојећим улошцима неће вршити (Словенија).

10) *Шта се уписује у власнички лист?*

У власничком листу навешће се право власништва, као и она ограничења, којима је власник за своју особу подвргнут у погледу слободног управљања имовином или у погледу располагања земљишнокњижним телом или његовим делом. Забране оптерећивања и отуђивања на овом листу само ће се видљивим учинити.

Осим тога у власничком листу учиниће се видљивим она ограничења у погледу располагања земљишнокњижним телом или којим његовим делом, која су предметом уписа у теретни лист, а тичу се свакога власника.

Код земљишта, која су јавно добро, довољно је, да се ово својство у власничком листу на првом месту видљивим учини. Право власништва сме се уписати само по предлогу власника.

11) *Шта се уписује у теретни лист?*

У теретном листу навешће се сва стварна права, којима је земљиште оптерећено, као и права стечена на овим правима, затим права откупа, прекупа и пораве (закупа и најма) и таква ограничења у располагању земљишнокњижним телом или његовим делом, којима је подвргнут сваки власник оптерећеног добра.

Забране оптерећивања и отуђивања увек ће се уписати у теретни лист.

12) *Шта је збирка исправа?*

Од сваке исправе, на основу које бива земљишнокњижни упис, задржаће се при земљишној књизи оверен препис.

Улагањем ових преписа постаје збирка исправа.

Збирка исправа уређује се заједнички за све главне књиге једнога суда.

13) *Која се права уписују у земљишну књигу (књижна права)?*

У земљишну књигу могу се уписивати само стварна права и стварни терети, затим право откупа и прекупа као и право пораве (најма и закупа).

Књижна права могу се стећи, пренети, ограничити и укинути једино уписом у главну књигу.

14) *Јавност земљишне књиге (публицитет)?*

Земљишна књига је јавна.

Свако је може разгледати у присуству којег земљишно-књижног чиновника, и из ње узимати преписе или изватке, које ће давати водилац земљишне књиге под својом одговорношћу (формални публицитет).

Особе, које врше правне послове уздајући се у јавне књиге, налазе се у доброј вери. (Материјални публицитет).

15) *Које су врсте књижних уписа?*

Књижни уписи или су:

1. укњижбе (безуветна стицања права или безуветна брисања — интабулације или екстабулације) којима се стицање, пренос, ограничење или престанак књижних права постижу без посебног оправдања;

2. предбележбе (уветна стицања права или уветна брисања — пренотације), којима се стицање, пренос, ограничење или престанак књижних права постижу једино под уветом накнадног оправдања, или

3. забележбе (аднотације).

16) *Како се уписује савласништво?*

Савласништво у погледу земљишта која припадају једном земљишно-књижном телу, може се, уколико посебни законски прописи не допуштају изузетке, уписати једино по уделима, одређенима с обзиром на целину н. пр. на половину трећину.

Уписи, којима се власништво има стећи на појединим саставним деловима земљишно-књижног тела, могу се вршити једино према наређењима Закона о земљишно-књижним деобама, отписима и приписима.

17) *Како се уписују служности и реални терети?*

Кад је потребан план код уписа служности?

Код служности и реалних терета мора се садржина и обим права, које се има уписати, што је могуће одређеније навести; ипак није потребно навести новчану вредност.

Ако се хоће, да служности буду ограничене на одређене просторне границе, онда се ове морају тачно означити.

18) *Како се уписује заложно право?*

Заложно право може се уписати или на цело земљишно-књижно тело или, ако је власништво у погледу једног истог земљишно-књижнога тела уписано за више особа, онда на удео свакога савласника, али никако на поједине саставне делове земљишнокњижнога тела или на део онога удела, за који је у земљишној књизи уписан један од савласника.

Заложно право може се уписати само у погледу новчане своте, бројно одређене. При тражбини, на коју се имају платити камате уписаће се и висина камата.

19) *Шта су заједничке хипотеке?*

Заложно право може се за једну исту тражбину уписати нераздељено на два или више земљишнокњижних тела или хипотекарних тражбина (заједничка хипотека).

У таквом случају веровник је овлашћен тражити измирење целе тражбине из свакога појединога заложеног предмета.

20) *На основу чега се врше укњижбе и предбележбе?*

Укњижбе и предбележбе могу се дозволити једино на основу исправа, састављених у облику, који је прописан за њихову ваљаност.

Уколико није овим или којим другим законом што друго одређено, укњижење може се вршити једино на основу јавних исправа или таквих приватних исправа, на којима је суд или јавни бележник потписе оверио.

У земљишнокњижним стварима мање вредности може сутско или бележничко оверење потписа приватне исправе, које је потребно за укњижбу, бити замењено са потписом двају веродостојних сведока, ако се укњижење има вршити у подружју окружнога суда, у којем је исправа направљена. Сведоци морају ставити својеручно свој потпис (породично и рођено име), своје звање или занимање, пребивалиште, године живота и изјаву, да им је онај, чији потпис потврђују као истинит, лично познат.

Наређење првога става неће се примењивати на пуномоћства и на исправа, у којима износ тражбина или цена или вредност земљишта или права уопште нису одређени, или у којима наведена свота, без камата и споредних пристојбина, прелази износ од хиљаду динара.

21) *Шта треба да садржи приватна исправа?*

Приватне исправе, када се ради о стицању или преиначењу стварног права, морају садржавати ваљан правни основ.

Исправе, на основу којих се има вршити књижни упис, не смеју имати таквих видљивих недостатака, који слабе њихову веродостојност, а ако се састоје из више листова или табака, ови морају бити тако сашивени, да не буде могућно уметнути ниједан лист или табак.

У исправама имају бити означена лица, која учествују у правном послу, и то тако да, их није могућно узети за друга лица, као и место, дан, месец и година, где и када су исправе састављене.

Сем тога треба да приватне исправе, на основу којих се има вршити укњижење садржавају још и :

а) тачну ознаку земљишта или права, у погледу којег се укњижење има вршити ;

б) изречену изјаву онога, чије се право ограничава, оптерећује, укида или на другу особу преноси, да пристаје на укњижење.

Ова се изјава може дати и у посебној исправи или у земљишно књижној молби. Али у таквим случајевима исправа или молба, која садржава изјаву, треба да буде снабдевена свим оним, што се захтева за укњижбу.

22) *Кад је доушћена предбележба ?*

Кад донесена исправа не одговара свим особитом условима за укњижбу, установљеним у закону, али ипак одговара општим условима за земљишнокњижни упис, онда се може на основу ње дозволити предбележба.

23) *Када се чине забележбе?*

Земљишнокњижне забележбе могу се учинити у сврху:

а) да се видљивим учине односи, нарочито ограничење у погледу управљања имовином. Правна последица ове забележбе јесте, да се нико, ко у дотичном земљишнокњижном улошку издејствује упис, не може позвати на то, да му ови односи нису били познати; н. пр. забележба малолетности, скрбништва, продужења очинске или штитничке (туторске) власти, проглашења пунолетству, отварања стечаја; или

б) да се оснују извесни правни учинци, коју су са забележбама скопчани према прописима овога закона или других закона, као н.пр. забележба првенственога реда, отписа земљишта, заједничке хипотеке, отказа хипотекарних тражбина, текуће парнице, принудне управе, принудне дражбе.

24) *Првенствени ред.*

Првенствени ред уписа управља се према тренутку у којем је поднесак стигао земљишнокрњижном суду.

Уписи, који буду извршени услед поднесака, који су приспели у исто доба, међу собом су у подједнаком реду, уколико није другим којим законом што друго одређено.

Б Е С Т И

Из Главне управе. На седници дне 29. новембра о. г. донете су следеће одлуке: 1) Пошто је са захвалношћу примљено на знање, да је Г. Министар пољопривреде одобрио Удружењу субвенцију у износу од Дин. 10.000.— решено је, да се ова сума поклони фонду за градњу геометарског дома при Задрузи геометара за штедњу и кредит. — 2) За претставника Удружења у сталној комисији Међународнога Савеза геометара изабран је г. Степа Бошковић, геодетски ђенерал. — 3) Главна управа сагласила се са предлогом, да се оснује засебна секција удружења са седиштем у Скопљу. — 4) Решено је, да се да припомоћ од Дин. 1000.— за награде најбољих тема ђацима геометарског отсека Државне средње техничке школе у Београду приликом прославе Св. Саве.

На седници од 12. децембра 1930. редигован је коначно текст оставке, пошто су лични напори уваженога претседника Главне Управе код покретача оснивања „катастарскога“ удружења за компропис остали без успеха. У седничком записнику фиксирано је, на коме је кривица за изазивање евентуалне неслоге међу геометрима и тко ће сносити одговорност за последице. Удружење геометара Краљевине Југославије остаје и даље једини претставник струке, јер су у њему удружене све категорије геометара и геодетских инжињера.

Из Задруге. Стање Задруге геометара за штедњу и кредит било је на дан 30. новембра 1930. г. следеће:

I. Актива. 1) Готовина у каси Дин. 2942.—, 2) Улог код Југобанке Дин. 27.000.—, 3) Менична потраживања Дин. 44.178.50, 4) Привремена потраживања Дин. 5.200.—, 5) Код поштанске штедионице Дин. 2.042.55. Свега Динара 81.363.05.

II. Пасива. 1.) Удела (главница) Дин. 56.741.—, 2.) Фонд за подизање дома Дин. 20.300.—, 3.) Улози на штедњу Дин. 100.—, 4.) Фонд за помагање Дин. 256.—, 5.) Чиста добит Дин. 3.966.05. Свега Дин. 81 363.05.

По меницама позајмљено Д. 85.320.—, отплаћено Дин, 41.141.— остало Дин. 44.178.50, По привременим признаницама Дин. 35 561 — отплаћено Дин. 30.361.— остало Дин. 5.200.—.

Задругара има 105. Управа се обратила геометрима IV. и V. групе у служби државнога катастра, да се приликом добивања специјалнога додатка сете задруге. До закључка листа приложили су фонду за подизање геометарског дома;

По Дин. 100.— Јефтић Божидар. Петров Владимир, Милачић Димитрије, Поповић Арсеније, Мијатовић Милован, Светличић Воја, Пркић Винко, Миловановић Мишо, Милић Меденица, Маршанић 'Леон, Шандоровић Живојин, Бисић Мехмед, Савић Десимир, Шћеповић Ђорђе, Троха Алојз, Влаховић

Радислав, Цико Стјепан, Довган Вјеслав, Филипић Јаков, Матутиновић Пино, Рашовић Благота, Динић Живота, Миловановић Драгољуб, Фогл Мартин, Дуковић Војислав, Лакић Ново, Вешовић Миленко.

По Дин. 50.— Калабић Стајка, Чабак Надежда, Васиљевић Зора.

По Дин. 30.— Стојковић Мара.

Управни Одбор задруге најлепше захваљује приложитељима.

У смислу Правила задруге треба да на главној скупштини буде претстављена једна половина чланова. Право гласа има онај члан који је уписао најмање 6 удела и од тога 3 удела т. ј. Дин. 900.— уплатио. Како још нема потребан број задругара с правом гласа, моле се чланови да пожуре с уплатама удела, да би се могла одржати скупштина. Управни Одбор.

Скупштина Удружења Геометара „Секција Београд“. Удружење Геометара, Секција Београд одржаће своју редовну скупштину 19. јануара 1931. год. са следећим дневним редом:

- 1) отварање скупштине — поздравна реч председника;
- 2) читање записника — прошле скупштине;
- 3) извештај управног одбора;
- 4) извештај благајника;
- 5) извештај надзорног одбора;
- 6) разрешница старе управе
- 7) избор нове управе;
- 8) евентуалије.

Пуномоћија се одобравају колегама из Јужне Србије. Сваки делегат може заступати највише 10 чланова. Пуномоћија могу послати колеге коме хоће, али потпис мора бити оверен од стране председника оделка, у противном неће се узети у поступак.

Место скупштине јавиће се накнадно. Секретар Лука Радић, с. р., П.предсеник Димитрије Милачић с. р.

Нове књиге. Уредништву су стигле нове књиге: „Нижна геодезија по на-

ставном плану и програму за нижу школу војне академије“, Са 215 слика у тексту. Саставио геод. бриг. Ђенерал Јосиф З. Ђорђевић, редовни професор војне академије. Београд 1930. У предговору налази се оцена инж. Д. Андоновића, редовног професора геодезије универзитета у Београду.

„Neue Grundlagen der Lehre über Dränungen“ написао инж. Виктор Сетински, редовни професор пољопривредног факултета у Загребу. Књига доноси посве нове предлоге за решавања важног господарског питања, како се имају оснивати и проводити дренаже. Разјашњује пеке важне појаве у тлу, као о упијању воде, о одводњи, а нарочито о пропустивости тла и др. Добива се код писца. Цена Дин. 62. —

„Mesure optique des distances et méthode des coordonnées polaires avec étude spéciale du tachéometre auto réducteur Bosschardt Zeiss“ par Rodolphe Bosschardt, Géomètre du Registre Foncier St. Gall (Suisse). Traduction: M. Delessert, Ingénieur, Professeur Geneve Edition Georg et Cie. S. A. Libraires Editeurs. Genève 1930.

Ово дело детаљно проучава поларну методу са оптичким мерењем дужина (даљина), то јест најважније у садашње доба питање општег и катастарског меревања.

Писац у почетку износи кратак, веома занимљив историски преглед развића оптичког мерења.

У првом делу његове књиге приказани су прецизни телеметри и најновији тахиметри. Исто тако, и ако кратко, приказују се и разни телеметри са концима и хоризонталном летвом, мада се у будуће не може рачунати на њихову опширну примену. Телеметри са дуплим одбијањем зракова израђени на основу начела Рихарда, приказани су врло детаљно и потпуно.

У првом реду писац даје опис ауторедукционог тахиметра Босхарта-Цајса,

који му је, као његовом проналазачу, најмилији, а који је у осталом за сада и једини прецизан телеметар, који аутоматски врши редукцију косих дужина на хоризонт. Од других инструмената описани су телеметри Х. Вилда, Арегера, Керна, Фенела, Брајтхаупта и д-ра Енги'а.

У другој глави књиге изложени су и проучени различити узроци погрешака, које се појављују услед особина инструмента, летве, самог посматрача и физичког стања ваздуха.

Пошто је доказао велику тачност оптичког мерења помоћу „дуплог одбијања зрака“ писац приказује употребу „поларне методе“, која исто тако ваља за израду нових планова, као што и за исправку већ постојећих мапа.

Врло практично израђени формулари за мерење полигона заједно са распоредом граничних и детаљних тачака, даље приложена скица полигоне мреже, слика новог плана и слика исправака старе мапе помоћу поларне методе, — све ово је од највеће вредности за практичаре.

Ушутства за организацију премеравања, за употребу инструмената, израду и репродукцију скица и мапа изложени су веома јасно.

У другој глави књиге веома су детаљно приказане предности поларне методе и оптичког мерења дужина.

Износићи податке о трајању главних радова на премеравању по ортогоналној и по поларној методи писац је дао и веома интересантно упоређење предности сваке од ових двеју метода.

У прилогу књига има таблице редуковања на хоризонт опажаних отстојања.

Између прецизних телеметара писац се нарочито детаљно задржава на ауторедукционом тахиметру. Али ово ни у колико не смањује вредност његовог кратког прегледа детаљно обрађених података из различитих реферата прочитаних на конференцијама и на пре-

давањима о најмодернијим усавршавањима у овом ресурсу.

У опште ово дело отменог и угледног практичара испуњава битну празнину у нижој геодезији и несумњиво ће учинити велику услугу како почетницима тако и практичаримз.

Аграрне операције. У Споменници загребачког техничког факултета написао је инж. Павле Хорват, професор геодезије, чланак о аграрним операцијама на подручју Земаљског комасационог поверенства у Загребу. Дозволом писца преносимо следеће интересантне статистичке податке из тога чланка.

Пре рата (1902.—1919.) комасирана су на том подручју земљишта

25 села бив. Сремске обл. са 89.000 јут.
20 „ „ Осечке „ „ 30.000 „
5 „ „ Загреб. „ „ 1.630 „

Укупно 50 села са 120.600 јут.

Након уједињења (1919.—1929.) комасирана су земљишта

36 села бив. Сремске об. са 135.000 јут.
28 „ „ Осечке „ „ 70.000 „
9 „ „ Загреб. „ „ 8.000 „

Укупно 73 села 213.000 јут.

У истом времену (1919.—1929.) издељено је индивидуалном деобом земљишних заједница

у 4 села бив. Срем. об. око 5.000 јут.
„ 40 „ „ Осечке „ „ 20.000 „
„ 100 „ „ Жуп. белов. „ „ 50.000 „
„ 50 „ „ Загреб. „ „ 10.000 „

Укупно 85.000 јут.

Позната је чињеница, да услед прavedеног комасационог поступка падају трошкови производње по прилици за 30% укупних трошкова, а жетвени се прираст повисује за даљих 30% не узимајући у обзир ново добивене знатне површине најплоднијег земљишта услед мелиорације:

Као што је напред истакнуто комасирано је пре рата 120.000 јутара.

Узмемо ли у обзир споменути жетвени прираст, то добивамо, ако узмемо,

да средњи жетвени принос на некомасираном земљишту износи 6 мтц са + 2 мтц.

$120.000 \times 2 = 240.000$ мтц \times 200 Дин, што износи Дин. 48.000.000 годишњег плус вишка.

Код 213.000 јутара комасираних након уједињења чини то Дин. 85.000.000. Укупно индивидуалном деобом земљишних заједница додељено је интересентима 85.000 јутара, а то даје жетвени прираст обзиром на чињеницу, да наведена површина пре деобе уопште није била приведена култури:

85.000×6 мтц = 510.000 мтц \times 200 Длн. = Дин. 102.000.000.

Према томе би укупни годишњи жетвени прираст на површинама, где су вршене аграрне операције после уједињења, био Дин. 187.000.000. Ако узмемо у обзир споменуто смањивање производних трошкова, може се горњи износ заокружити на Дин. 200.000.000.

Узмемо ли приближно, да издаци за употребу ових аграрних операција износе Дин. 200 по јутру, тада укупни издаци износе:

$213.000 + 85.000 = 298.000 \sim 300.000$ јутара тј. $300.000 \times 200 =$ Динара 60.000.000.

Према томе укупни трошкови проведбе наведених послова износа $\frac{1}{3}$ сталног годишњег повећаног прихода.

Нови катастарски приправници.

Решењима Г. Министра финансија по-

стављени су при Одељењу катастра и државних добара за катастарске приправнике: Тасић Стеван, Миловановић Јелена, Мурем Јосип, Конфорти Јерехан. Паштар Веселин, Голић Борис, Шилић Иван, Кристић Јосип, Хаџи Јусуфовић Јусуф, Руди Никола, Јовановић Ђура, Хаџи Антоновић Михајло, Пламенац Божа, Лакичевић Марко, Шћепановић Зарја, Јарц Херман, Мијовић Драгутин, Ђурић Сејдо, Дрљевић Ибрахим, Влашић Аугуст, Петровић Звонимир, Димић Божидар, Сараџић Ибрахим, Полимац Јован, Далипагић Џемал, Куреш Обрад, Војновић Радован Јауковић Спаса, Бобан Иван, Супанчић Антон, Нешић Светислав, Дајевић Лазар, Сенић Живан, Поповић Божидар, Бојовић Јеремија, Ловренчић Радослав, Миљковић Риста, Мраковић Никола, Бешић Сотир, Бушић Боривоје, Распановић Драгиша, Радовић Шоле, Свиларов Милорад, Тамљеновић Славко, Трпковић Раденко, Чупић Бранко, Фењац Милан, Ходовски Далибор, Шћепановић Војин, Андерлон Људевит, Црвић Никола, Групчевић Риста, Иванов Евгеније, Микулчић Драгутин, Стишић Војислав.

Прилог. Инж. Ђорђе Жакић, директор водне задруге у Тителу, послао је Главној управи прилог у износу од Дин. 1000 — (једну хиљаду) на чему му управа овим путем најлепше захваљује.

Odgovorni urednik Glavni Redaktor: Ing. Milan P. Dražić, docent univerziteta, Stojana Novakovića, br. 16. Tel. 19-87.

Vlasnik i izdavač Glavna Uprava Udruž. Geometara Kralj. Jugoslavije Kosačičev Venac 29. Tel.4-64.

ШТАМПАРИЈА „ГУНДУЛИЋ“ — БЕОГРАД — ДОСИТЕЉЕВА УЛИЦА БРОЈ 3. ТЕЛЕФОН 6-70